

kona čís. 286/1924 sb. z. a n. Z toho plyne, že pro krácení zaopatřovacích platů, jež žalobkyně dostávala jako vdova po posunovači státních drah, nebylo v tomto případě podmínek podle § 17 odst. (2), čís. 1 zákona čís. 286/1924 sb. z. a n., takže žalobní nárok na vrácení neoprávněné srážky, jejíž výše není sporná, jest oprávněn.

Čís. 11735.

Československý stát nelze považovati za právního nástupce c. a k. rodinného fondu bývalé panovnické rodiny rakousko-uherské ve smyslu práva soukromého. Neplatí proto ohledně majetku nabytého Československou republikou podle zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n., soukromoprávní ustanovení § 1409 obč. zák. o převzetí dluhů a závazků se jměním nebo s podnikem.

Okolnost, že správa československých státních statků a lesů odváděla žalobci (beneficiátu farního obročí) naturální dávky po několik let, nestačí o sobě k opodstatnění právního žalobcova nároku proti státu. Bylo na žalobci, by prokázal, že žalovaný stát svůj právní závazek proti němu uznal způsobem vylučujícím pochybnost.

(Rozh. ze dne 6. června 1932, Rv I 705/31.)

Na základě smlouvy z roku 1891 odvádělo ředitelství c. a k. soukromého fondu jako vlastníka velkostatku C. faráři v H. roční dávky. Po státním převratu odváděla až do roku 1926 tyto dávky faráři v H. správa československých státních statků a lesů. Žalobě, jíž se domáhal farář v H. na československému státu plnění dávek na rok 1927, o b a n i ž š í s o u d y vyhověly.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Nižší soudy vyhověly žalobě, vycházejíce z právního názoru, že československý stát jest universálním nástupcem c. a k. rodinného fondu, jehož statků a majetku nabyt zákonem ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n., a že jej proto stihají i povinnosti spojené s nabytým vlastnictvím. Odvolací soud mimo to projevil názor, že žalovaný stát svou povinnost z obligačního závazku, která naň přešla jako na universálního nástupce a o jejíž splnění jest žalováno, mlčky uznal tím, že stejné dávky, o jaké jest nyní žalováno, po několik let bez námitek plnil. S těmito názory nižších soudů nelze však souhlasiti. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobní nárok jest podle své podstaty soukromoprávním nárokem ze smlouvy mezi beneficiátem farního obročí v H. a c. a k. rodinným fondem jako dřívějším vlastníkem velkostatku C., a že tento nárok není již od roku 1891 knihovně zajištěn. Jde tudíž o pouhý obligační nárok proti smluvníku, nikoliv o nárok z reálného břemene, vázajícího na nemovitosti. Podle § 1 čís. 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n., jenž jest vnitrostátním provedením čl. 208 mírové smlouvy Saint-Germainské (uveřejněné pod čís. 507 sb. z. a n. z roku

1921), nabyt československý stát mimo jiné i všech statků a všeho majetku, které na území někdejšího mocnářství rakousko-uherského, patřícím Československé republice, náležely bývalé panovnické rodině rakousko-uherské dne 28. října 1918. Podle § 3 čís. 3 téhož zákona jest statky a majetkem bývalé panovnické rodiny rakousko-uherské rozuměti zejména i statky a majetek c. a k. rodinného fondu. Při tomto nabytí nebylo ani smlouvy s bývalým vlastníkem, ani převodu, ani sukcese, nýbrž bylo to nabytí způsobem veřejnoprávním a originárním bez souhlasu, ba proti vůli dřívějšího majitele (Srovnej rozhodnutí čís. 5937 sb. n. s.). Z toho plyne, že československý stát nelze považovati za právního nástupce c. a k. rodinného fondu bývalé panovnické rodiny rakousko-uherské ve smyslu práva soukromého a že důsledkem toho pro majetek nabytý Československou republikou podle zákona čís. 354/1921 sb. z. a n. neplatí soukromoprávní ustanovení § 1409 obč. zák. o převzetí dluhů a závazků se jměním anebo podnikem. (Viz též rozhodnutí čís. 6311, 10320 sb. n. s.). Neobstojí tudíž právní názor nižších soudů, že povinnost plniti zažalovaný smluvní závazek přešla na československý stát proto, že prý jest universálním nástupcem c. a k. rodinného fondu. Skutečnost, že správa československých státních statků a lesů odváděla žalobci naturální dávky po několik let, ač k tomu československý stát podle práva povinen nebyl, nestačí o sobě k opodstatnění právního nároku žalobce proti státu a zejména nelze z ní vyvozovati, že československý stát převzal na sebe mlčky (konkludentními činy) žalobou vymáhaný smluvní závazek c. a k. rodinného fondu k vlastnímu plnění i pro budoucnost. Odvolací soud při tom nesprávně posoudil i otázku průvodního břemene, uvedl-li, že žalovaný stát neprokázal, že při plnění dávek byla jeho dobrovolnost nějak projevna. Nebyloť povinností žalovaného státu, by dokazoval, že při plnění dávek projevil, že tak činí dobrovolně (»z důvodu ekvity a liberality«), nýbrž bylo naopak na žalobci, by svůj zažalovaný a odpůrcem popřeny nárok náležitě opodstatnil ve všech směrech, tudíž i po té stránce, že žalovaný stát svůj právní závazek k němu uznal způsobem pochybnost vylučujícím. To však žalobce neprokázal. Ježto žalovaný stát není ani universálním nástupcem c. a k. rodinného fondu, ani smluvníkem žalobcovým, není žalobní nárok proti němu po právu.

Čís. 11736.

Nebylo-li uznání jen abstraktním slibem, postrádajícím právního důvodu, nýbrž slibem splnění tu jsoucím závazku, který byl i číselně uznáním pevně stanoven a dala-li si druhá strana uznání to písemně potvrditi a vzala je bez námitek na vědomí, došlo k platné smlouvě o uznání, jež, majíc povahu dispozice o tu jsoucím již právním poměru, jest i bez vzájemného slevování stran samostatným zavazovacím důvodem a nepodléhá promlčení, jež platí pro pohledávku tvořící podklad smlouvy, nýbrž obecnému promlčení třicetiletému.

(Rozh. ze dne 9. června 1932, Rv II 101/31.)